

Lisätiedot:

opetuspäällikkö Agneta Eklund, puh. 050 308 6262

suunnittelija Henna Turunen, puh. 050 382 6265

etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Aloite

Valtuutettu Mikko J. Salmisen ym. allekirjoittamassa aloitteessa (17.3.2025) ehdotetaan, että Kauniaisten kaupunki selvittää keinoja estää tai vähentää lasten kuljettamista autolla kouluun. Aloitteessa esitetään, että kaupungin tulee tutkia toimenpiteitä, joilla koulumatkoista tulisi lapsille päivittäinen liikuntamuoto. Ensisijaisesti ehdotetaan kävelyn ja pyöräilyn edistämistä, mutta myös mahdollisia liikenteellisiä rajoituksia, kuten ajokieltoja koulujen läheisyydessä aamuisin. Aloite on **oheismateriaalina**.

Taustaa

Kauniaisten kaupunkirakenne tukee mahdollisuutta kävellä tai pyöräillä kouluun, sillä etäisyydet ovat lyhyet, infrastruktuuri on kehittynyt ja koulujen lähiympäristöt pääosin turvallisia. Koulumatkan kulkutapaan vaikuttavat useat tekijät, kuten matkan pituus, sääolosuhteet, huoltajien aikataulut, perheen muut kuljetustarpeet sekä lasten erityistarpeet.

Koulujen lähiympäristöissä havaitaan ajoittain vilkastuvaa saattoliikennettä erityisesti aamu- ja iltapäiväruuhkan aikana. Tämä lisää liikennemääriä ja voi paikallisesti heikentää jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden turvallisuutta. Vaikka liikennemäärät ovat Kauniaisissa kokonaisuutena maltillisia, koulujen läheisyydessä esiintyvä ruuhkautuminen voi aiheuttaa liikenneturvallisuushaasteita. Tilanne voi osaltaan johtaa siihen, että huoltajat kokevat autoilun turvallisimmaksi vaihtoehdoksi koulumatkalla, mikä puolestaan kasvattaa liikennemääriä edelleen.

Kuitenkin koulumatkaliikuminen on tärkeä osa lasten päivittäistä fyysistä aktiivisuutta ja hyvinvointia. Turvallisten kävely- ja pyöräilyreittien edistäminen ei ainoastaan tue lasten terveyttä, vaan myös kuntien ilmasto- ja ympäristötavoitteita sekä kestävästä kaupunkiliikunnasta.

Kaupungin nykyiset toimet ja tavoitteet

Kauniainen on aktiivisesti mukana monissa toimenpiteissä, jotka tukevat aloitteen tavoitteita:

- Vuonna 2024 laadittu liikenneturvallisuuden kehittämissuunnitelma (käsitelty KASKOV 07.05.2025 § 29 ja SUFU 21.05.2025 § 25) korostaa erityisesti koulujen lähiympäristöjen turvallisuuden parantamista. Kuntatekniikka on arvioinut siihen koulujen liikenneturvallisuutta ja laatinut toimenpidekokonaisuuden Fiksusti kouluun -projektin koulumatkakyselyn pohjalta.

- Kaupungin GreenGrani-pedagoginen malli tukee ilmastoystävällistä arkea ja kestäväää liikkumista.
- Kouluissa toimiva hyvinvointivalmentaja tukee nuoren liikunnallisen elämäntavan omaksumista ja voivat esimerkillään ja kannustuksellaan edistää myös aktiivisten koulumatkakäytänteiden valintaa.
- Kouluissa järjestetään teemaviikkoja, kuten kävely- ja pyöräilyviikkoja, jotka vahvistavat turvallisen ja kestävään liikkumisen tavoitteita.
- Kestäväää liikkumista tukevat infrastruktuuriratkaisut (kuten pyöräpysäköinnin parantaminen) otetaan huomioon koulujen rakennushankkeissa, esimerkiksi Kasavuoren koulukeskuksen A-siiven purkamisen ja uudisrakennuksen hankesuunnitelmassa.

Kehittämistoimenpiteet

Kuntatekniikka tekee pitkäjänteistä työtä liikenneturvallisuuden parantamiseksi, ja koulujen lähialueet ovat yksi keskeisistä painopisteistä. Liikenneturvallisuuden kehittämissuunnitelman (2024) mukaan tavoitteena on määritellä jokaiselle koululle oma koulualue, josta voisi tulevaisuudessa muodostua erillinen liikennealue. Näillä alueilla pyritään erilaisin keinoin korostamaan siirtymistä koulun lähialueelle ja rauhoittamaan liikenneympäristöä.

Yksi suunnitelluista ratkaisuista on ns. *porttikohdan* luominen. Se erottuu visuaalisesti muusta väylästä ja voidaan tarvittaessa toteuttaa esimerkiksi ajoradan korotuksella tai rakenteilla, jotka vaikuttavat ajolinjaan. Tavoitteena on viestiä kuljettajille siirtymisestä vilkkaalle koululiikennealueelle.

Lisäksi tarkastellaan A17 *Lapsia* -liikennemerkkien sijoittelua koulujen ja varhaiskasvatusyksiköiden lähistöllä sekä parannetaan ajoratamaalauksia ja lisätään asfalttiin jyrskittäviä merkkejä liikenneturvallisuuden tueksi.

Mahdollisuuksia liikenteen sujuvoittamiseen ja turvallisuuden parantamiseen voidaan tarkastella esimerkiksi saattoliikenteen järjestelyjen tai muiden keinojen kautta.

Kieltojen ja rajoitusten sijaan keskeistä on kuitenkin kehittää yhteistyötä huoltajien kanssa, esimerkiksi vanhempainyhdistysten kautta, jotta koulumatkoja voidaan kehittää perheiden näkökulmasta kestäväällä ja turvallisella tavalla. Vanhempien ja lähiympäristön hyväksyntä ja tuki aktiivista koulumatkan kulkemista kohtaan on tärkeä lasten kävelyä ja pyöräilyä edistävä tekijä. Myös koulukohtaisia suunnitelmia ja teemaviikkoja hyödynnetään jatkossakin lasten ja nuorten aktiivisen liikkumisen edistämiseksi.

Johtopäätös

Aloitteessa esitetyt tavoitteet ovat linjassa Kauniaisten kaupungin liikunta- ja ympäristötavoitteiden kanssa. Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen on keskeinen osa lasten hyvinvointia ja kestäväää kaupunkiliikkumista.

Päätös koulumatkasta ja sen kulkutavasta kuuluu aina lapsen huoltajille. Koulu ei voi velvoittaa käyttämään tiettyä liikkumismuotoa, vaan voi ainoastaan suositella turvallisista ja kestäviä tapoja kulkea kouluun. Koulumatkaliikunnan lisääminen edellyttää ennen kaikkea myönteistä asennemuutosta ja perheiden sitoutumista.

Sivistys- ja hyvinvointitoimi sekä yhdyskuntatoimi jatkavat koulumatkaliikkumisen edistämistä yhteistyössä koulujen kanssa. Toimenpiteet perustuvat liikenneturvallisuuden kehittämissuunnitelmaan, ja niitä kehitetään osana kokonaisvaltaista koulumatkojen turvallisuuden ja sujuvuuden tarkastelua. Mahdolliset muutokset suunnitellaan huolellisesti ottaen huomioon asiantuntija-arviot ja perheiden moninaiset tarpeet, kuten erityiset kuljetusjärjestelyt.

Sivistys- ja hyvinvointitoimenjohtaja Mikael Flemmich:

Suomenkielinen kasvatus- ja koulutusvaliokunta hyväksyy vastauksen valtuustoaloitteeseen. Lisäksi valiokunta lähettää vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle sekä esittää kaupunginvaltuustolle aloitteen katsottavaksi loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Valtuustoaloite

Jakelu:

Kaupunginhallitus > kaupunginvaltuusto